

Tipus de QUE (conjunció i pronom relatiu) / QUÈ (pronon interrogatiu i pronom relatiu)

1. QUÈ [ɛ] (pronon interrogatiu)

2.1. Estil directe: **Què** vols per sopar? / **Què** vols dir?

2.2. Estil indirecte: Em pregunto **què** voldrà per sopar. / No sé **què** vol dir.

Nota: El “què” interrogatiu es pot substituir per “quina cosa”.

2. QUE [ə] (conjunció de subordinació)

No té funció sintàctica i fa d'enllaç de les oracions subordinades. Generalment sempre s'escriu darrere d'un verb: Recordo **que** un dia em va llegir un poema. / No m'agrada **que** surtis tan tard. / Veig **que** no venen. / Estic molt content **que** hagis vingut. / És fàcil **que** arribin avui.

Nota: Es pot substituir per “això, allò” quan equival a una oració subordinada substantiva completiva.

3. QUE [ə] (exclamatiu o expletiu)

Apareix en les oracions exclamatives o interrogatives: **Que** bonic! / **Que** content que estic! / **Que** vindràs d'hora? / **Que** no ho saps, **que** viu a Suïssa? / **Que** lluny es veuen! (aquí el “que” és un mot quantitatiu ponderatiu, el qual omple l'oració, però no té cap valor semàntic, per tant no és necessari per entendre el missatge. Ara bé, cal escriure'l sempre per saber que ens referim a una interrogació o exclamació. També s'utilitza per donar èmfasi.

Nota: Aquest tipus de “que” no existeix en castellà (“**Que** no ho saps encara?” es tradueix en castellà per “¿No lo sabes todavía?”)

4. QUE ÀTON [ə] (pronon relatiu àton)

Exemple: Els jugadors **que** van entrenar dissabte estan lesionats. / El noi **que** passa pel carrer és americà. / Els **que** arriben tard no veuran la pel·lícula.

Cal remarcar:

- No pot portar mai una preposició al davant. És incorrecta la forma: *el llapis amb que escrius és molt vell.*

- Són incorrectes les construccions: preposició + article + que. No està ben construïda la frase: *els amics amb els que surts t'ho passes molt bé.*

- Només és correcta la construcció d'article + que, si es pot substituir per: aquell/a/s/es + que. *Sempre endreça les seves notes i les que treu el seu germà en un calaix.*

Nota: El que àton pot substituir les funcions de subjecte, complement directe i complement circumstancial de temps. Aquest pronom en les oracions explicatives pot ser substituït per la forma **el qual**.

5. QUÈ TÒNIC [ɛ] (pronon relatiu tònic)

Exemple: La tasca **a què** s'havia aplicat des de feia dos anys començava a fatiguar-lo.

Cal remarcar:

- Aquest pronom sempre va precedit per una preposició àtona (*amb, en, de, per i a*). Nota: Podeu recordar aquestes preposicions àtones mitjançant la regla mnemotècnica següent: “**Ambientador de pera**”.

- Es pot substituir per la construcció variable: PREP + ART + QUAL/S (el qual, la qual, els quals i les quals)

La publicació a què et refereixes s'ha esgotat. (= a la qual)

L'ordinador amb què escrius té el teclat sense cables. (= amb el qual)

Nota: Pot substituir les funcions de complement preposicional quan es refereix a coses i de complement circumstancial quan també es refereix a coses.